

'Gedeelde vreugd is dubbele vreugd'

vrijwilligerswerk in de regio

Natuur- en Vogelwacht Dordrecht is een club natuurliefhebbers met een eigen biologische boerderij. Welke vogelwerkgroep in Nederland heeft dat? Tijd om eens sfeer te proeven in de hotspot voor IJsvogels, Blauwborsten en Visarenden en af te reizen naar het Dordtse.

Aan de koffie begint Reinier Jaquet, voorzitter van de Natuur- en Vogelwacht Dordrecht en oprichter van de VWG, te praten. Het is een enthousiaste, gedreven verteller met hart voor 'zijn' regio. Er komt een kleurrijke en gedetailleerde gebiedskaart op tafel. Dat praat wel zo gemakkelijk. 'Gemaakt door een van onze vrijwilligers. Iedereen heeft zo zijn eigen taak binnen de natuurwacht' zegt Reinier. 'Het is een gezellige groep mensen, waarbij het plezier in de natuur en vogels kijken voorop staat. Gedeelde vreugd is dubbele vreugd, is ons motto'. De kaart ziet er zeer fraai uit. Werkelijk alle paden en kenmerkende begroeiing staan erop. Reinier wijst me de route naar een eendenkooi die we vandaag zullen lopen.

Een groot deel van het Eiland van Dordrecht, de Dordtse Biesbosch genoemd, is in beheer bij Staatsbosbeheer. In het gebied liggen twee eendenkooien welke niet meer in gebruik zijn. Enkele vervallen kooikerswoningen en schuurtjes hebben de tand des tijds nauwelijks doorstaan. Eén huisje dient nog als vakantiewoning van de huidige eigenaar, een particulier. Het grootste deel van de Dordtse Biesbosch is niet vrij toegankelijk. Ik heb dus geluk.

De Natuur- en Vogelwacht is opgericht in 1982. Ze hebben zo'n 125 vrijwilligers die o.a. de biologische boerderij runnen en een gedeelte van het beheer uitvoeren, zoals het onderhoud van de paden. In totaal bestaat de achterban uit ruim 400 donateurs. Gelden voor de stichting worden verder verkregen door allerlei opdrachten uit te voeren voor instanties als Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, Gemeente Dordrecht en de Provincie Dordrecht. De Vogelwerkgroep binnen de Natuur en Vogelwacht heeft zo'n 20 leden. Naast de jaarlijkse BMP-inventarisaties volgens de Sovon-methode worden wintertellingen verricht en jaar rond-tellingen. Losse waarnemingen worden in het kader van het BSP Niet-

broedvogels ingezameld.

Zo'n acht min of meer geroutineerde tellers inventariseren elk jaar enkele gebieden op broedvogels. 'Staatsbosbeheer zou natuurlijk het liefst zien dat we alle gebieden inventariseren, maar dat is met zo'n kleine groep ondoenlijk. We doen al jaarlijks zo'n 200 ha. Meer vogeltellers zou een optie zijn, maar we werven niet actief nieuwe tellers. Broedvogels monitoren is toch pittig en niet weggelegd voor iedereen. Af en toe nemen we eens iemand mee op pad die het goed in de vingers krijgt en die dan een paar jaar later zelf kan gaan inventariseren'.

De jaarrond-tellingen vinden gemiddeld eens per maand plaats langs een vaste route in de randgebieden van het Eiland van Dordrecht. Hierbij worden alle soorten geteld. Voor de wintervogeltellingen wordt vaak de Volkswagenbus van de stichting gebruikt. Met telescoop en verrekijker wordt vanaf dijken en paden het open gebied geteld op alle aanwezige vogels. Bijna alle leden doen hieraan mee. De Visarend blijkt tegenwoordig een jaarlijkse gast die steeds vaker overzomert. Soms zelfs twee exemplaren tegelijk. 'Met een beetje geluk zien hem vandaag nog wel', spreekt Reinier met enige hoop uit. Alle tellingen worden in eigen beheer in rapportvorm uitgegeven, gelardeerd met fraaie foto's van vogelfotograaf Hans Gebuis. Het kost elk jaar wel een hoop moeite om alle gegevens binnen te krijgen. Zelf doet Reinier al een paar jaar een PTT-route samen met een vriend. 'Een van de mooiere momenten van het jaar! Door weer en wind die hele route, toch zo'n 30 kilometer, tot een goed einde brengen, da's de kick. Met vogels bezig zijn is jaar in, jaar uit, boeiend. Het geeft me een hoop rust naast mijn drukke andere werkzaamheden. De tellingen voor de nieuwe broedvogel-atlas waren ook zeer de moeite waard. Niet al te zwaar en het geeft een goed

gevoel dat er in heel Nederland op dezelfde wijze is geteld.'

Het is tijd voor wat frisse lucht en wellicht een ontmoeting met de IJsvogel en Visarend. De Blauwborst - het gebied staat er bekend om - is in deze tijd van het jaar waarschijnlijk al vertrokken naar warmere oorden. In de biologische boerderij is ook een vogelasiel gevestigd. Er worden niet alleen vogels binnengebracht, ook hagedissen, egels en ander viervoetig spul.

We zijn nog maar nauwelijks buiten of we zien onze eerste IJsvogel. Later zullen er nog vier volgen. Met een grote boog moeten we om een weilandcomplex heen. 'De boer wil niet erg meewerken aan het ontpachten van zijn land, zodat we er een aaneengesloten natuurgebied van zouden kunnen maken.' Ook andere zaken zoals de aanleg van een golfbaan en uitbreidingsplannen van Dordrecht bedreigen het gebied. De economie wint het toch vaak van de natuur in dit land. Via allerlei kronkelige paden en glibberige planken over krekken komen we bij het oude kooikerhuis. Een droomplek om te wonen, maar wel wat vervallen, net als de nabije eendenkooi. 'De Visarend zit regelmatig op die tak aan een vis te peuzelen', wijst Reinier. Vandaag geen spoor van de vogel. Wel hangen er enkele Aalscholvers rond. De nesten van het broedseizoen zijn nog zichtbaar. 'Dit is de grootste aalscholverkolonie van de Biesbosch. Er is onderzoek verricht omdat al een aantal jaren weinig jongen werden grootgebracht. Het heeft met de waterkwaliteit te maken, zegt Reinier. We zijn net op tijd terug bij de boerderij voordat een regenbui losbreekt. Een Gekraagde Roodstaart tekent voor het afscheid.

Harvey van Diek